

INFORMATION TILL FASTIGHETSÄGARE OM ANVÄNDNINGEN AV DEN ALLMÄNNA VA-ANLÄGGNINGEN I RONNEBY KOMMUN

Ronneby Miljö och Teknik AB, även kallad Miljöteknik, är huvudman för de allmänna vatten- och avloppsanläggningarna i Ronneby kommun. Denna broschyr kombinerar kommunala föreskrifter om användningen av den allmänna VA-anläggningen i Ronneby Kommun (KFVA), beslutade av kommunfullmäktige den 2025-12-18, KF § 272, med förklaringar och kommentarer och ska ge stöd till fastighetsägaren i tolkning av bestämmelser gällande vattentjänster.

Inledande bestämmelser

1 § Med stöd av 23 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen) och 2 § förordningen (2007:701) om allmänna vattentjänster meddelar kommunfullmäktige följande föreskrifter om användningen av den allmänna VA-anläggningen.

2 § Definitioner och uttryck i dessa föreskrifter har samma betydelse som i vattentjänstlagen.

3 § För fastighetsägarens användning av den allmänna VA-anläggningen i Ronneby kommun gäller vad som föreskrivs i vattentjänstlagen, annan författning och dessa föreskrifter.

Samtliga fastighetsägare som är anslutna till Ronneby kommuns allmänna VA-anläggning är skyldiga att följa de bestämmelser som finns i *kommunala föreskrifter om användningen av den allmänna VA-anläggningen (KFVA)* samt gällande lagstiftning.

Vattentjänstlagen, Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, reglerar bland annat rättsförhållandet mellan huvudmannen för den allmänna VA-anläggningen och fastighetsägare inom verksamhetsområde för allmänna vattentjänster.

4 § Dessa föreskrifter omfattar fastigheter som är belägna inom det av kommunen beslutade verksamhetsområdet för respektive vattentjänst.

Vad som enligt dessa bestämmelser gäller för en fastighetsägare gäller enligt 2 § vattentjänstlagen även för den som innehar fast egendom med tomträtt, ständig besittningsrätt, fideikommissrätt eller på grund av testamentariskt förordnande och enligt 5 § vattentjänstlagen den som har ingått avtal med huvudmannen om att få använda den allmänna VA-anläggningen.

Det som gäller för en fastighet kan enligt 4 § vattentjänstlagen även gälla för en byggnad eller annan anläggning som inte tillhör fastighetens ägare.

Kommunens allmänna vattentjänster tillhandahålls inom ett fastställt geografiskt område, det så kallade verksamhetsområdet. Verksamhetsområdet beslutas av kommunfullmäktige. Uppgifter om verksamhetsområdet finns även hos Ronneby Miljö och Teknik AB.

Med fastighetsägare avses ägare till en fastighet inom VA-anläggningens verksamhetsområde. Med fastighetsägare jämföras bland annat tomträttshavare och vanligen även arrendatorer.

Ronneby Miljö och Teknik AB kan träffa avtal med annan än fastighetsägaren om rätt att använda VA-anläggningen. Konsekvensen av detta blir att det som gäller för fastighetsägaren i stället gäller för användaren. Detta innebär bland annat att huvudmannen därefter endast kan kräva betalning av den som avtal har träffats med.

Rätten att använda en allmän VA-anläggning är knuten till fastigheten och inte till fastighetsägaren. Detta innebär att det inte går att säga upp ett "VA-abonnemang" och därmed undgå avgiftsskyldighet.

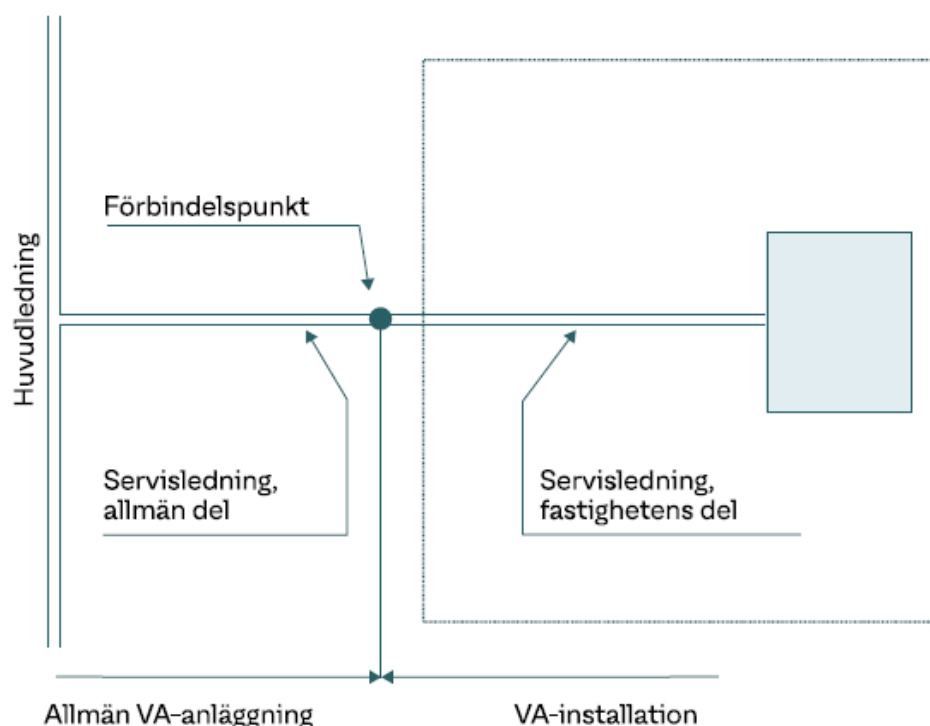
5 § Huvudman för den allmänna VA-anläggningen är Ronneby Miljö och Teknik AB.

Med huvudman avses den som äger den allmänna VA-anläggningen.

I den allmänna VA-anläggningen ingår bland annat vattenverk, avloppsreningsverk, ledningsnät, anläggningar för bortledning, rening och fördröjning av dagvatten, reservoarer och pumpstationer samt andra anordningar som krävs för att VA-anläggningen ska fungera på avsett sätt. I den allmänna VA-anläggningen ingår även servisledningar fram till den eller de förbindelsepunkter som huvudmannen har bestämt för varje fastighet.

En allmän VA-anläggning ska användas på sådant sätt att olägenhet inte uppkommer för huvudmannen eller någon annan. Användningen får inte heller medföra svårigheter för huvudmannen att uppfylla krav eller åligganden enligt lag, avtal eller annan författning.

Med en fastighets VA-installation menas de ledningar som har dragits för fastigheten från en förbindelsepunkt. I VA-installationen ingår även anordningar som har anslutits till en sådan ledning, exempelvis tappventiler, konsol för vattenmätare och tvättställ. En fastighets VA-installation ingår inte i den allmänna VA-anläggningen, men kan i vissa fall ändå ägas av huvudmannen när det följer av vattentjänstlagen, föreskrifter eller avtal. Detta gäller exempelvis vattenmätare eller pump inom ett lätt tryckavloppssystem (LTA-system).

Översiktlig skiss över ansvarsfördelning. Källa: Svenskt Vatten, publikation P94.

Fastighetsägaren ansvarar för att VA-installationen, även sådan som inte kräver bygglov, anordnas och utförs så att den uppfyller kraven i Boverkets byggregler, bland annat om återströmningsskydd för att förhindra att förorenat vatten når den allmänna dricksvattenanläggningen. Vatteninstallationer ska vara utformade så att återströmning av förorenat vatten eller andra vätskor förhindras. Om återströmning sker kan detta ses som en väsentlig brist och fastighetsägaren kan bli skadeståndsskyldig.

Den juridiska ansvarsgränsen mellan Miljötekniks allmänna VA-anläggning och fastighetens VA-installation utgörs av förbindelsepunkten. Det är den punkt där inkoppling av fastighetens ledningar till den allmänna anläggningen ska ske eller har skett. Den ledning som förbinder en byggnad eller en fastighet med en allmän VA-anläggnings ledningsnät kallas för servisledning och delas av förbindelsepunkten i den allmänna anläggningens del och i fastighetens del.

6 § Huvudmannen tillhandahåller vattentjänster till en fastighet, vars ägare i enlighet med 16–18 §§ vattentjänstlagen har rätt att använda den allmänna VA-anläggningen och som följer gällande bestämmelser för användandet, om behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Vattentjänsterna utgörs av vattenförsörjning och avlopp. Vattentjänsterna avser tillhandahållande av vatten som är lämpligt för normal hushållsanvändning respektive bortledande av dagvatten och dränvatten från ett område med samlad bebyggelse eller från en begravningsplats, bortledande av spillvatten eller bortledande av vatten som har använts för kylning.

7 § En fastighetsägare som vill ansluta en fastighet till den allmänna VA-anläggningen ska göra en skriftlig anmälan till huvudmannen som sedan bestämmer hur inkoppling ska ske.

Anmälan

Anmälan om anslutning kan göras digitalt via Miljötekniks hemsida eller på en blankett som Miljöteknik tillhandahåller. Om fastighetsägaren har rätt att använda den allmänna VA-anläggningen drar huvudmannen fram ledningar till förbindelsepunkterna för respektive vattentjänst.

Inkoppling av två eller flera fastigheters VA-installationer till den allmänna anläggningen i en gemensam förbindelsepunkt kan beviljas om Miljöteknik bedömer att det finns särskilda skäl för en sådan lösning. Avtal om detta träffas i sådana fall med Miljöteknik. En förutsättning för att en gemensam förbindelsepunkt ska beviljas är ofta att fastigheterna bildat en gemensamhetsanläggning/samfällighet. Det är samfälligheten som ansvarar för och bekostar bildandet av denna, söker ledningsrätt eller servitut samt bekostar framtida drift och underhåll av ledningar fram till förbindelsepunkten.

Miljöteknik har i vissa fall rätt till anstånd med att utföra anläggnings- eller utbyggnadsarbeten för att samordning med andra arbeten inte ska försvåras och för att denne ska kunna följa sin utbyggnadsplan.

Miljöteknik medger inkoppling av fastighetens VA-installation till den allmänna anläggningen när anläggningsavgiften är betald eller, om avgiften ska delbetalas, när godtagbar säkerhet har ställts. Miljöteknik är dock inte skyldig att låta en fastighet kopplas till den allmänna anläggningen om fastighetens VA-installation har väsentliga brister.

Miljöteknik har rätt till det tillträde på en fastighet som behövs för att undersöka en VA-installation och dess användning, både före inkoppling till den allmänna anläggningen och vid behov för att kunna fullgöra sina skyldigheter.

Miljöteknik behöver inte själv utföra inkopplingen, utan detta kan, efter Miljötekniks medgivande, överlåtas till fastighetsägarens entreprenör, förutsatt att entreprenören har ett kvalitetssäkringssystem för denna typ av arbete.

Servisventil får endast manövreras av Miljöteknik eller av den som erhållit särskilt medgivande av Miljöteknik.

Avgiftsskyldighet

Fastighetsägaren blir skyldig att betala avgift när huvudmannen har ordnat en förbindelsepunkt och informerat fastighetsägaren om detta. Därutöver krävs att fastigheten ligger inom verksamhetsområde för vattenförsörjning, spillvatten och dagvatten, att fastigheten har behov av en vattentjänst och att behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

I vissa fall kan bortledning av dagvatten från en fastighet ske till den allmänna VA-anläggningen även om förbindelsepunkt ännu inte upprättats. Har förbindelsepunkt för dagvatten från fastighet inte upprättats, men fastigheten anses i behov av bortledning av dagvatten, inträder avgiftsskyldighet för detta ändamål när huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat fastighetsägaren om detta.

Avgifter

Fastighetsägares skyldighet att betala avgifter till huvudmannen regleras i taxan för allmänna vattentjänster (VA-taxan). VA-taxan innehåller bland annat uppgifter om anläggningsavgifter och bruksavgifter. Miljöteknik kan träffa avtal med ägare till fastighet och andra avgiftsskyldiga i frågor som inte regleras i kommunens taxeföreskrifter.

Förbindelsepunkternas läge

Det är huvudmannen som, efter samråd med fastighetsägaren, bestämmer den eller de förbindelsepunkter där fastighetens ledningar ska kopplas till den allmänna VA-anläggningen. Fastighetsägaren ska i god tid anmäla sina eventuella önskemål till Miljöteknik.

För varje typ av ledning som ska kopplas till den allmänna anläggningen - dricksvatten, spillvatten och dagvatten - ordnas en egen förbindelsepunkt. Dessa ligger vanligtvis nära varandra och i fastighetens omedelbara närhet, cirka 0,5 meter utanför fastighetsgräns, men huvudmannen kan också ha meddelat annat läge.

När uppgifter om förbindelsepunkternas läge lämnas för en fastighet anges normalt dimension och planläge för samtliga servisledningar samt höjdläge för avloppsserviser med självfall.

I vissa fall kan dagvatten från fastigheten avledas till den allmänna VA-anläggningen utan att fastigheten har en särskild servisledning för detta ändamål. I sådana fall upprättas ingen

förbindelsepunkt, men huvudmannen ska ha vidtagit de nödvändiga åtgärderna för avledningen och underrätta fastighetsägaren.

Kostnadsfördelning

Huvudmannen svarar för alla arbeten och kostnader som rör den allmänna VA-anläggningen. Fastighetsägaren svarar för alla arbeten och kostnader som rör fastighetens egen VA-installation.

En anordning som behövs endast för en eller några få fastigheter, till exempel anordning för tryckstegring av vatten eller pumpning av spillvatten, bekostas av respektive fastighetsägare om inte huvudmannen beslutat annat.

Ny förbindelsepunkt

Om fastighetsägaren vill ha en ny förbindelsepunkt i stället för den befintliga och huvudmannen efter ansökan medger detta, får fastighetsägaren bekosta den nya servisledningens allmänna del samt bortkopplingen av den tidigare servisledningens allmänna del.

Om Miljöteknik beslutar att upprätta en ny förbindelsepunkt i stället för den befintliga, ska fastighetsägaren ersättas för kostnader som uppstår för den nya servisledningen och inkopplingen.

I båda fallen ska ett skäligt avdrag göras med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

Särskilt avtal

Om en fastighets VA-förhållanden påtagligt avviker från de förhållanden som gäller inom den allmänna VA-anläggningens verksamhetsområde, får huvudmannen träffa avtal med fastighetsägaren om särskilda villkor för att använda VA-anläggningen.

Anmäl ändringar

Fastighetsägare ska på begäran lämna underlag till huvudmannen för avgiftsberäkning. Dessutom ska fastighetsägare självant anmäla sådan ändring av VA-installationen eller annat förhållande, som enligt taxan kan ha betydelse för avgiftsberäkningen.

Anmäl ägarbyte

Fastighetsägare ska utan dröjsmål underrätta huvudmannen när fastigheten övergår till ny ägare samt uppge den nye ägarens namn, adress och tillträdesdag.

Växling från en försörjningsanläggning till en annan, till exempel från den allmänna anläggningen till egen brunn, får endast ske om den allmänna anläggningen är skyddad med ett fritt luftgap ("bruten förbindelse"), alternativt efter demontering och förnyad montering av rör och rördelar.

Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen

Huvudmannens skyldighet att leverera dricksvatten

8 § Huvudmannen är endast skyldig att leverera vatten av dricksvattenkvalitet för normal hushållsanvändning. Huvudmannen garanterar inte att ett visst vattentryck eller en viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras.

Energiutvinning

9 § Vatten som levereras genom en allmän VA-anläggning får utnyttjas för energiutvinning endast om huvudmannen efter ansökan skriftligen medger detta.

Huvudmannen är endast skyldig att leverera vatten för hushållsändamål till anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet. Vattnet ska hålla dricksvattenkvalitet enligt Livsmedelsverkets föreskrifter. Huvudmannen garanterar inte att ett visst vattentryck alltid upprätthålls eller att en viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras.

Användning av vatten som energikälla kräver godkännandet från Ronneby Miljö och Teknik AB. Industrier och andra verksamheter med stor vattenförbrukning, särskilda kvalitetskrav eller som kräver stora flöden kan inte utan vidare räkna med att huvudmannen ska klara sådana behov om inte detta särskilt avtalats. Vid behov av vatten utöver normal hushållsanvändning behöver fastighetsägaren göra en anmälan till huvudmannen som sedan bedömer om medgivande kan ges.

Även anslutning av sprinklerinstallation kräver Miljötekniks medgivande. Medgivande kan ges endast om vattenförsörjningsanläggningen bedöms ha tillräcklig kapacitet och anslutningen inte påverkar anläggningens funktion eller säkerhet. Samtliga sprinkleranslutningar regleras i avtal där förutsättningar för anslutningen, fastighetsägarens skyldigheter och tillämpliga avgifter framgår. Om anslutningen innebär merkostnader för Miljöteknik, till exempel uppdimensionering av ledningar, ska fastighetsägaren stå för dessa kostnader.

Huvudmannens rätt att begränsa leveransen med mera

10 § Huvudmannen får tillfälligt begränsa eller avbryta vattenleveransen när denne bedömer att det är nödvändigt för att förebygga miljö-, person- eller egendomsskada och för underhåll, ändring, kontroll eller annan sådan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.

Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägaren skyldig att reducera sin vattenförbrukning enligt huvudmannens anvisningar.

Vid planlagt leveransavbrott ska huvudmannen på lämpligt sätt meddela fastighetsägaren om detta.

Huvudmannen har rätt att begränsa eller stänga av vattenleveransen för att förebygga skada samt vid reparationer, tillsyn och liknande omständigheter.

Vid planlagt leveransavbrott informerar Miljöteknik om detta på lämpligt sätt, oftast via hemsida, sociala medier eller sms. Vid en mer omfattande akut avstängning kan information ges till exempel genom lokalradio.

Vid begränsad vattentillgång, exempelvis vid bevattningsförbud, är fastighetsägaren skyldig att minska sin vattenförbrukning enligt huvudmannens anvisningar. Det är till exempel inte tillåtet att fylla poolen eller att vattna gräsmattan med slang kopplad till det kommunala vattennätet.

Vattenmätare

11 § Om vattenförbrukningen hos en fastighetsägare ska fastställas genom mätning tillhandahåller huvudmannen vattenmätare som förblir huvudmannens egendom. Huvudmannen bestämmer antalet mätare och vilken typ av mätare som ska användas. Fastighetsägaren ska bekosta de anordningar som behövs för uppsättning av mätare och sammankoppling med VA-installationen i övrigt.

Vattenmätarens plats ska vara godkänd av huvudmannen. Huvudmannen bestämmer om en tidigare godkänd plats behöver ändras.

Huvudmannen har rätt att kostnadsfritt disponera vattenmätarens plats och har ensam befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och frångkoppla mätaren.

Fastighetsägaren är skyldig att skydda mätaren mot frost, skadlig värmepåverkan och annan skada.

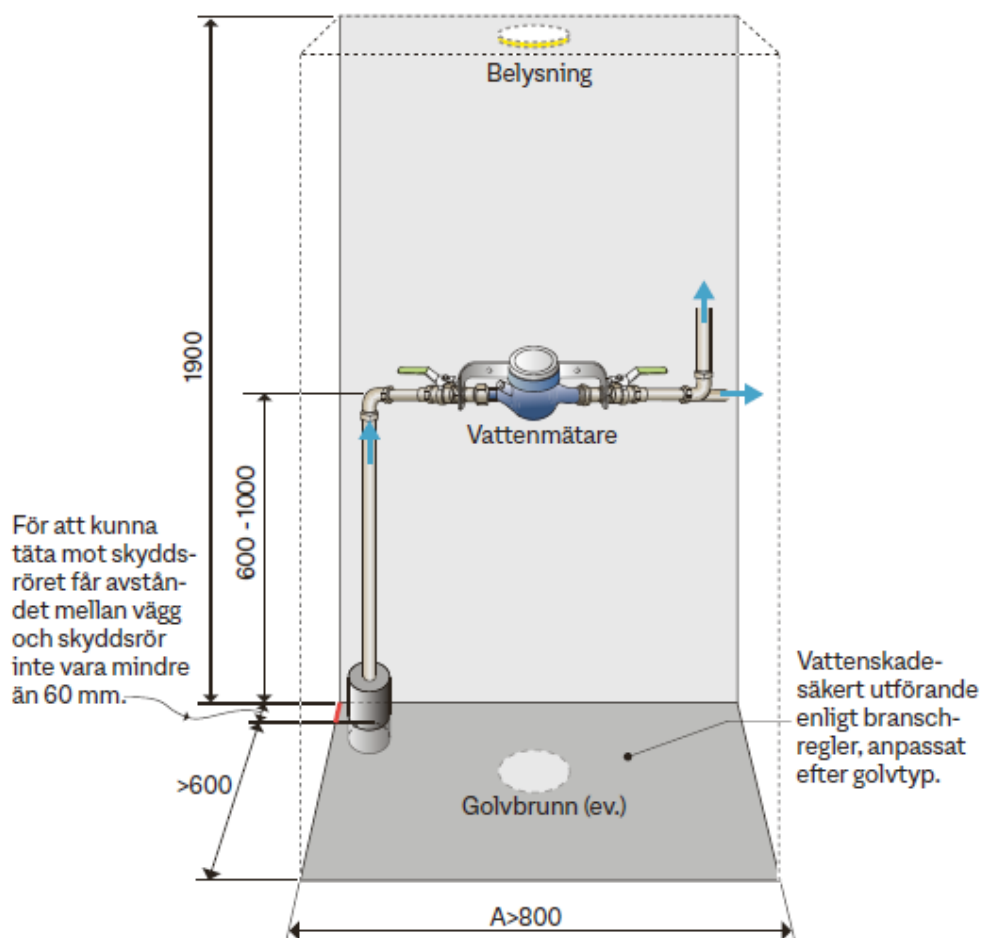
Vattenförbrukningen hos en fastighet mäts vanligtvis med en vattenmätare. Det är Miljöteknik som bestämmer vilken typ av mätare som ska användas, hur många som behövs samt som tillhandahåller, installerar och äger mätaren.

Fastighetsägaren är skyldig att upplåta plats för vattenmätaren samt ge Miljöteknik tillträde till fastigheten när denne vill kontrollera, justera, underhålla, läsa av, ta ned eller sätta upp vattenmätaren. Fastighetsägaren ansvarar för ventiler, mätarkonsol och ledningarna runtomkring mätaren.

Platsen för vattenmätaren ska godkännas av Miljöteknik. Mätaren ska vara lättåtkomlig och utrymmet bör tåla vattenspill samt vara väl ventilerat. Om vattenanslutningen till mätaren är större än 50 millimeter bör golvbrunn finnas.

Det ska finnas bra belysning och mätaren ska monteras i horisontell fast förankrad mätarkonsol samt förses med avstängningsventiler, en på vardera sida mätaren. Mätaren får inte byggas in och ingen tung utrustning får placeras framför den.

Om fastighetsägaren har installerat en mätarplats utan att den först godkänts av Miljöteknik, och huvudmannen kräver ändring, ska fastighetsägaren stå för kostnaden. Huvudmannen kan även besluta att en tidigare godkänd mätarplats behöver ändras.

Exempel på godkänd mätarplats. Källa: Svenskt Vatten, publikation P125.

Vid misstanke om att vattenmätaren visar fel är det huvudmannen som låter undersöka den. Vattenmätaren kan undersökas antingen om huvudmannen anser att det är nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det. Undersökningen ska bekostas av fastighetsägaren, om denne begärt undersökningen och mätaren godkänns. I annat fall bekostar huvudmannen undersökningen.

Vid en undersökning kontrolleras mätarens noggrannhet vid två kontrollpunkter enligt Swedacs föreskrifter för vatten- och värmemätare. Om det inte går att fastställa hur stort felet är, eller om mätaren inte har fungerat alls, har huvudmannen rätt att uppskatta vattenförbrukningen. Om fastighetsägaren inte accepterar huvudmannens beslut efter undersökningen eller den uppskattade förbrukningen, kan frågan prövas av mark- och miljödomstolen.

Fastighetsägaren ansvarar för att vattenmätaren sköts och skyddas mot skador, till exempel frost, återströmning av varmvatten eller annan skadlig värmepåverkan. Om mätaren skadas på grund av bristande skydd ska fastighetsägaren ersätta kostnaden för reparation eller byte.

Fastighetsägare som önskar att vattenmätaren tillfälligt tas ned på grund av frostrisk eller annan orsak ska anmäla detta till huvudmannen, som mot ersättning tar ner och sätter tillbaka mätaren.

Kontakta oss på Ronneby Miljö och Teknik AB för information om mätning i mätarbrunn.

Användning av den allmänna spillvattenanläggningen

Huvudmannens skyldighet att ta emot spillvatten

12 § Huvudmannen är inte skyldig att ta emot spillvatten vars beskaffenhet mer än oväsentligt avviker från spillvatten från bostäder (hushållsspillvatten).

Huvudmannen kan i enskilda fall medge utsläpp i den allmänna anläggningen av spillvatten med annan beskaffenhet än som anges i första stycket vad gäller arten eller halten av ingående ämnen. Huvudmannen bestämmer de villkor som ska gälla för utsläppet.

Ronneby Miljö och Teknik AB är skyldig att ta emot spillvatten av normal hushållskvalitet från anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet om inte behovet kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Riktvärden för ämnen som inte bör förekomma i spillvattnet eftersom de kan påverka slam och recipient (sjö, vattendrag, grundvatten eller hav) finns angivna i ”Tilläggsbestämmelser till Kommunala föreskrifter om användandet av den allmänna va-anläggningen i Ronneby kommun (KFVA)”.

Krav på spillvattnets innehåll och egenskaper

13 § Fastighetsägaren får inte tillföra spillvattnet lösningsmedel, avfettningsmedel, färg, olja, bensen eller annan petroleumprodukt, fett i större mängd, läkemedel, sura, frätande, giftiga eller andra miljöfarliga ämnen och inte heller vätska, ämnen eller föremål som kan orsaka stopp, avlagring, korrosion, vidhäftning, gasbildning eller explosion. Exempelvis är det förbjudet att tillföra spillvattnet våtservetter eller andra sanitetsprodukter än toalettpapper.

Ånga eller varmvatten med högre temperatur än 45 °C får inte tillföras spillvattenanläggningen i förbindelsepunkten.

Utsläpp av sådant slag som anges i första och andra stycket ska omedelbart anmälas till huvudmannen.

Fastighetsägaren får inte tillföra den allmänna anläggningen spillvatten från köksavfallskvarn utan huvudmannens skriftliga medgivande.

Fastighetsägare som använder eller avser att använda den allmänna avloppsanläggningen och som avser att ansöka om prövning av avloppsutsläpp enligt miljölagstiftningen ska samråda med huvudmannen.

Fastighetsägare är skyldig att till huvudmannen anmäla verksamhet som kan påverka spillvattnets sammansättning.

Fett, giftiga vätskor eller andra miljöfarliga ämnen kan skada ledningsnät eller påverka reningsprocessen, slammet eller miljön. Dessa ämnen får ej tillföras spillvattnet.

Bensin-, olje- och fettavskiljare samt sand- och slamfång i till exempel gårdsbrunnar och liknande anordningar ska kontrolleras och tömmas regelbundet så att de fungerar som avsett. Dessa anordningar är en del av fastighetens VA-installation. Fettavskiljare bör uppfylla kraven enligt europanorm SS-EN 1825 och oljeavskiljare enligt SS-EN 858.

Spillvatten från köksavfallskvarn får som huvudregel inte tillföras den allmänna VA-anläggningen, detta med hänvisning till avfallsförordningen. Undantag, ifall avfallskvarnen möjliggör separat insamling av matavfall, bedöms individuellt av Miljöteknik.

Vid borring för installation av bergvärmepumpar uppstår så kallat borrhax (krossat berg/grus). Avloppsvatten som innehåller borrhax får inte ledas till den allmänna avloppsanläggningen.

Energiutvinning

14 § Fastighetsägare som avser utnyttja spillvatten för energiutvinning ska anmäla till huvudmannen innan sådant vatten börjar släppas till den allmänna spillvattenanläggningen.

Energiutvinning ur spillvatten får inte ske så att temperaturen i utsläppt spillvatten underskrider temperaturen i det av huvudmannen levererade dricksvattnet.

Fastighetsägare som vill använda spillvatten för energiutvinning ska anmäla detta till Miljöteknik innan vattnet släpps ut i den allmänna spillvattenanläggningen. Energiutvinning får inte göras så att temperaturen på spillvattnet blir lägre än temperaturen på det dricksvatten som huvudmannen levererar.

Fastighetsägare är även skyldig att till Miljöteknik anmäla verksamhet som kan inverka på spillvattnets sammansättning.

Huvudmannens rätt att tillfälligt begränsa användningen

15 § Huvudmannen har rätt att tillfälligt begränsa fastighetsägarens möjlighet att använda spillvattenanläggningen när huvudmannen bedömer att det är nödvändigt för att förebygga miljö-, person- eller egendomsskada samt för underhåll, ändring, kontroll eller annan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.

Vid planlagt driftsavbrott ska huvudmannen på lämpligt sätt meddela fastighetsägaren om detta.

16 § Det är förbjudet att tillföra dag- och dränvatten till en allmän ledning som inte är avsedd för sådant ändamål.

Huvudmannen får skriftligen medge undantag från förbudet, om det finns särskilda skäl.

Frånkoppling av dag- och dränvatten från spillvattenförande ledning

17 § Om dag- och dränvatten avleds från en fastighet till en spillvattenförande ledning får fortsatt tillförsel av sådant vatten inte ske från det datum som huvudmannen bestämmer, efter det att

1. särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten har ordnats och fastighetsägaren har underrättats om detta, eller
2. huvudmannen vidtagit åtgärder för bortledning av dag- och dränvatten som inte sker genom en förbindelsepunkt och meddelat fastighetsägaren om att sådana åtgärder har vidtagits.

Huvudmannen får vid behov medge anstånd med att avbryta tillförseln eller medge undantag från förbudet om det finns särskilda skäl.

18 § Har särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten inte ordnats får huvudmannen ändå förbjuda tidigare tillåten tillförsel av sådant vatten till spillvattenförande ledning om

1. avledning kan ske ändamålsenligt på annat sätt, och
2. huvudmannen i skälig omfattning ersätter fastighetsägaren dennes kostnader för nödvändig omläggning.

Rätten till och skyldigheterna för olika vattentjänster styrs av beslutat verksamhetsområde. Om det finns ett beslut för tjänsten dagvatten i verksamhetsområdet anses samtliga fastigheter ha behov att avleda dagvatten till den allmänna anläggningen.

Om dag- och dränvatten från fastigheten avleds till spillvattenförande ledning får avledningen inte fortsätta efter att särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten upprättats och fastighetsägaren informerats om detta. I vissa fall kan huvudmannen ha ordnat avledning utan att en förbindelsepunkt finns och meddelat fastighetsägaren om detta.

Det är Miljöteknik som bestämmer när tillförseln ska ha upphört samt om eventuella undantag från förbudet eller anstånd kan medges.

Spillvatten från fastighet som inte används som bostad

19 § En fastighetsägare som helt eller delvis använder eller upplåter en fastighet för annat än bostadsändamål ska informera huvudmannen om sådan verksamhet som kan påverka beskaffenheten hos spillvattnet från fastigheten. Fastighetsägaren ska bekosta de provtagningar, analyser och utredningar som huvudmannen bedömer vara nödvändiga för kontroll av spillvattnet.

Huvudmannen har rätt att kräva att fastighetsägaren för journal över verksamhet som inverkar på spillvattnets innehåll och kontrollerar spillvattnet genom provtagningar och analyser. Huvudmannen får ange hur journalföring och provtagning ska göras.

För fastigheter som används till annat än bostad kontrollerar Miljöteknik noggrant vad som släpps ut i den allmänna spillvattenanläggningen, för att förhindra vattenförorening.

Fastighetsägaren är därför enligt de kommunala föreskrifterna skyldig att lämna information om typen och omfattningen av verksamhet på fastigheten som kan påverka spillvattnets innehåll. Provtagning och analyser som Miljöteknik anser behövs för att kontrollera spillvattnet ska bekostas av fastighetsägaren eller, via denne, av det företag eller den verksamhet som släpper ut vattnet.

Miljöteknik kan också kräva att fastighetsägaren själv, enligt angivna anvisningar, ska föra journal över verksamheten och kontrollera spillvattnets innehåll på det sätt och i den omfattning som huvudmannen bestämmer.

Lätt tryckavloppssystem (LTA-system)

20 § Vid anslutning till ett allmänt lätt tryckavloppssystem (LTA-system) tillhandahåller huvudmannen LTA-pumpenhet som förblir dennes egendom. Huvudmannen bestämmer antalet pumpenheter och vilken typ av pumpenhet som ska användas samt svarar för installationen. Fastighetsägaren ska bekosta de anordningar som behövs för att sammankoppla pumpenheten med VA-installationen i övrigt.

Enhetens plats ska bestämmas av huvudmannen, som har rätt till kostnadsfri upplåtelse av platsen och som ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla enheten.

Fastighetsägaren är skyldig att skydda enheten mot frost och annan skada samt svara för dess elförsörjning.

En allmän spillvattenanläggning utförs normalt så att fastigheterna kan ansluta sina servisledningar och nyttja anläggningen utan att det krävs särskilda anordningar för fastigheten. I vissa fall är detta dock inte möjligt. Om markens lutning gör det svårt att leda spillvatten med självfall till anläggningen krävs pumpar.

Ett så kallat LTA-system (lätt tryckavloppssystem) består av små pumpenheter, ofta en per fastighet, som i de flesta fall placeras inne på fastigheten i anslutning till den bebyggelse som ska betjänas av systemet.

Miljöteknik tillhandahåller pumpenhet inklusive pumpbrunn trots att pumpenheten oftast placeras inne på fastigheten. Pumpenhetens plats bestäms av Miljöteknik. Det är även Miljöteknik som äger pumpenheten och ansvarar för drift, underhåll och förnyelse av denna.

Fastighetsägaren bekostar grävning av pumpgrop, dragning av elledning samt de anordningar som behövs för att sammankoppla pumpen med VA-installationen i övrigt. Fastighetsägaren svarar för och bekostar elförsörjningen för drift av pumpen och eventuell uppvärmning av servisledningen fram till förbindelsepunkten.

Om bara enstaka fastigheter behöver LTA-system får fastighetsägaren stå för alla kostnader själv.

Vad som ovan sägs om LTA-system och pumpenheter gäller även för motsvarande anordningar (ventilbrunn) i samband med avledning med självfall till ett allmänt vakuumsystem.

Användning av den allmänna dagvattenanläggningen

Huvudmannens skyldighet att ta emot dag- och dränvatten

21 § Huvudmannen är inte skyldig att ta emot dag- och dränvatten från fastigheter av en sådan beskaffenhet eller mängd att den allmänna VA-anläggningen eller huvudmannen orsakas skada eller olägenhet, att huvudmannen får svårt att uppfylla sina skyldigheter eller att användningen på annat sätt strider mot 21 § vattentjänstlagen.

Fastighetsägaren får inte tillföra dagvattenanläggningen lösningsmedel, avfettningsmedel, färg, olja, bensin eller annan petroleumprodukt, fett i större mängd, läkemedel eller sura, frätande eller giftiga ämnen och inte heller vätska, ämnen eller föremål som kan orsaka stopp, avlagring, korrosion, vidhäftning, gasbildning eller explosion. Dagvatten som avleds till den allmänna VA-anläggningen får dessutom inte innehålla större mängder av partiklar, näringsämnen, tungmetaller, vägsalt eller andra miljöfarliga ämnen.

Ånga eller varmvatten med högre temperatur än 45 °C får inte tillföras den allmänna anläggningen.

Fastighetsägaren får inte tillföra den allmänna VA-anläggningen dagvatten i sådan mängd att anläggningen eller huvudmannen orsakas skada eller olägenhet eller att huvudmannen får svårt att uppfylla sina skyldigheter.

Utsläpp i strid med förbuden i andra och tredje stycket ska omedelbart anmälas till huvudmannen.

Med dagvatten menas tillfälligt avrinnande vatten på ytan, mark eller konstruktion till exempel regnvatten, smältvatten eller framträngande grundvatten. Med dränvatten avses sådant vatten i marken som avleds genom dränering.

Huvudmannen är skyldig att ta emot dagvatten från anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet om inte behovet kan tillgodoses bättre på annat sätt. I vissa fall är det bättre att hantera vattnet lokalt på den egna fastigheten, så kallat LOD (lokalt omhändertagande av dagvatten). Det kan till exempel innebära att dag- eller dränvatten leds till en stenkista (perkulationsmagasin) på tomten eller att vattnet tas upp av gräs- och markytor. I vissa fall kan fastighetsägaren även leda dagvatten direkt till ett vattendrag eller annan vattenförekomst.

Ämnen eller föremål som inte får släppas ut i spillvattenanläggningen får inte heller släppas ut i dagvattenanläggningen. Dagvatten som leds till den allmänna anläggningen får inte heller innehålla partiklar, näringsämnen, tungmetaller, vägsalt eller andra miljöfarliga ämnen i en sådan omfattning att den allmänna VA-anläggningen eller Miljöteknik orsakas skada eller olägenhet eller får svårt att uppfylla sina skyldigheter. Därför kan fastighetsägaren i vissa fall behöva vidta åtgärder för att minska föroreningarna i sitt dagvatten.

Dagvatten får inte heller tillföras i sådan mängd att den allmänna VA-anläggningen eller huvudmannen orsakas skada eller olägenhet. Mängden dagvatten påverkas främst av hur stora hårdgjorda ytor som finns, till exempel tak, asfalt och stenläggningar. På samma sätt som för föroreningar kan fastighetsägaren behöva vidta åtgärder för att minska mängden dagvatten.

Huvudmannens rätt att tillfälligt begränsa användningen

22 § Huvudmannen får tillfälligt begränsa fastighetsägarens möjlighet att använda dagvattenanläggningen när huvudmannen bedömer att det är nödvändigt för att förebygga miljö-, person- eller egendomsskada samt för underhåll, ändring, kontroll eller annan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.

Vid planlagt driftavbrott ska huvudmannen på lämpligt sätt meddela fastighetsägaren om detta.

Enligt vattentjänstlagen är Miljöteknik inte skyldig att ta emot en obegränsad mängd dagvatten och inte heller en obegränsad mängd föroreningar i dagvatten från fastigheter. Skyldigheten omfattar inte att ta emot dagvatten av en sådan beskaffenhet eller mängd att den allmänna VA-anläggningen eller huvudmannen orsakas skada eller olägenhet, att huvudmannen får svårt att uppfylla sina skyldigheter eller att användningen på annat sätt strider mot lagen.

Vad som räknas som skada eller olägenhet kan variera. Det beror till exempel på hur VA-anläggningen är utformad, om dagvattnet leds i öppna diken eller genom ledningar till ett reningsverk, vilken typ av bebyggelse som finns i området och hur marken används i övrigt.

De mer detaljerade kraven på hur mycket dagvatten som får släppas ut och vilken kvalitet vattnet ska ha bestäms därför utifrån de lokala förhållandena. Dessa krav sätts för att minska risken för skador eller problem för VA-anläggningen och huvudmannen.

Fastighetsägaren kan lämpligen själv vidta åtgärder för att fördröja och minska mängden dagvatten för att skydda fastigheten och VA-anläggningen, exempelvis anlägga ett fördröjningsmagasin eller minska andelen hårdgjord yta på fastigheten.

Spillvatten får inte tillföras dag- och dränvattenledning

23 § Det är förbjudet att tillföra spillvatten till en allmän ledning som uteslutande är avsedd för dag- och dränvatten. Huvudmannen avgör vilket avloppsvatten som ska anses vara spillvatten och avledas till en spillvattenledning.

Med dag- och dränvatten likställs allt avloppsvatten som huvudmannen bedömer inte ska avledas till spillvattenförande ledning. Vid behov kan fastighetsägaren rådgöra med Miljöteknik.

Vid nybyggnationer måste bestämmelserna i Boverkets byggregler följas. Dessa regler innebär bland annat att dränvatten från byggnad inte får avledas till en avloppsledning där uppdämning kan uppstå. Med uppdämning menas att en ledning blir helt fylld med vatten, vilket gör att vattennivån kan stiga i anslutande ledningar och brunnar.

Om huvudmannen kräver att dränvatten ska avledas till dagvattenledning, innebär detta i många fall att dränvatten från byggnader, i första hand sådana med källare, inte kan avledas med självfall. Dagvattenledningar är normalt dimensionerade för att kunna bli fulla vid kraftiga regn, vilket innebär att uppdämning kan förekomma. I praktiken kan detta innebära att byggnaden inte

kan ha källare eller att dränvattnet måste pumpas bort eller tas om hand lokalt i en LOD-anläggning.

Dräneringsvatten avleds tillsammans med regn- och smältvatten till en dagvattenservis som är ansluter till kommunens dagvattenledning. Om husets dräneringsledning är direkt kopplad till dagvattenledningen i gatan kan vatten vid kraftiga regn tryckas tillbaka i fastighetens dräneringssystem och orsaka skador. Risken för skador ökar ytterligare om stuprör är kopplade till dräneringsledningen.

För att förhindra att dagvatten tränger upp i dräneringen bör man vid ombyggnad av sitt dräneringssystem installera en pump som lyfter dräneringsvattnet upp till en dagvattenbrunn och med självfall kan rinna till kommunens dagvattenledning. Pumpning anses vara det säkraste sättet att undvika att dagvatten tränger upp i dräneringssystemet. Tillsyn av pump, vippor ska ske så ofta som erfordras, beroende på driftförhållanden.

Dag- och dränvatten från fastighet som inte används som bostad

24 § En fastighetsägare som helt eller delvis använder eller upplåter en fastighet för annat än bostadsändamål ska informera huvudmannen om sådan verksamhet som kan påverka beskaffenheten hos dag- och dränvattnet från fastigheten. Fastighetsägaren ska bekosta de provtagningar, analyser och utredningar som huvudmannen bedömer är nödvändiga för kontroll av dag- och dränvattnet.

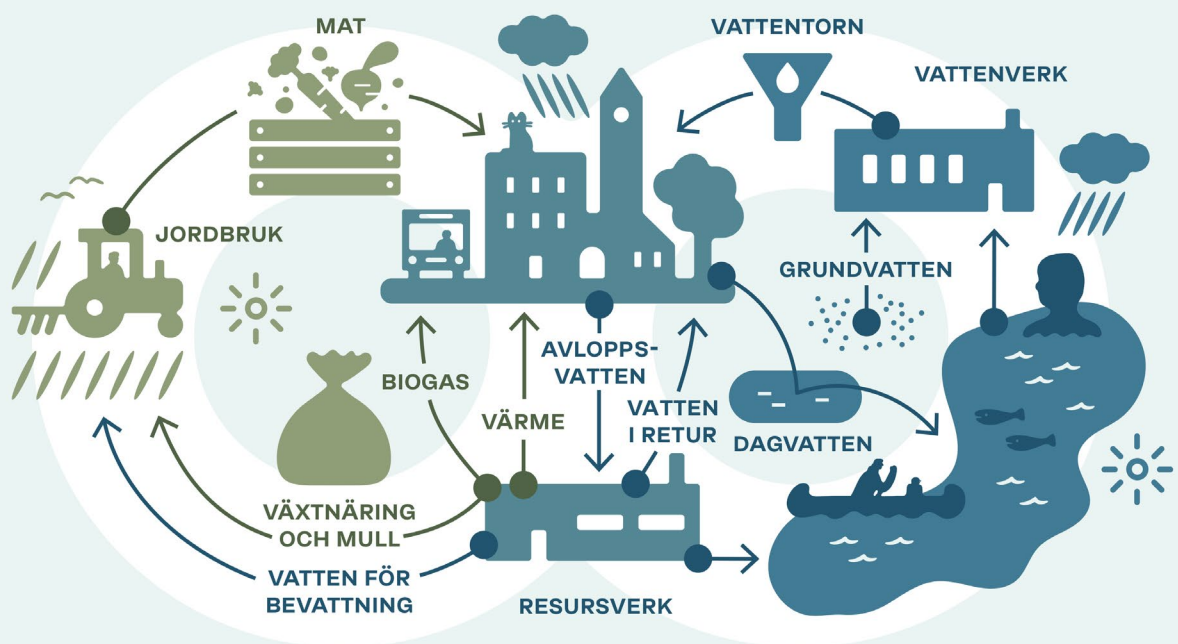
Huvudmannen har rätt att kräva att fastighetsägaren för journal över verksamhet som inverkar på dag- och dränvattnets innehåll och kontrollerar dag- och dränvattnet genom provtagningar och analyser. Huvudmannen får ange hur journalföring och provtagningar ska göras.

Dag- och dränvatten som tillförs den allmänna dagvattenanläggningen ska hålla så bra kvalitet att huvudmannen kan uppfylla sina skyldigheter enligt gällande lagar och förordningar.

Huvudmannen kan också ge ytterligare anvisningar om vilken kvalitet eller mängd dagvatten som är tillåten.

Övrig information

Vattnets kretslopp. Källa: Svenskt Vatten.

Risk för källaröversvämning

I hus med källare, särskilt de med golvbrunn eller annan avloppsenhet, kan alltid finnas risk för källaröversvämning. Vid kraftiga regn eller snösmältning kan den allmänna ledningen överbelastas och vatten kan tryckas tillbaka in i avloppsserviser och upp genom golvbrunnar vilket kan orsaka skador. Även stopp i servisledningen är en vanlig skadeorsak. Fastighetsägare bör därför förebygga skador på fastigheten, både för sin egen och för hyresgästers skull.

Exempel på åtgärder:

- Ha en fackmannamässigt utförd dagvattenhantering.
- Placera inte värdefulla eller fuktkänsliga saker i källaren.
- Förvara saker i plastbackar eller på hyllor/pallar om de måste vara i källaren.
- Kontrollera att avstängbara golvbrunnar är stängda och att automatiska bakvattenventiler fungerar.
- För golvbrunnar som inte kan stängas, installera tätande anordningar eller byt till avstängningsbara brunnar.
- Kontakta en rörinstallatör om du misstänker att avloppsstängningarna inte fungerar.
- Se till att regn- och smältvatten leds bort från byggnaden.
- Valla in nedfarter till garage och andra utrymmen.
- Kontrollera att interna avloppspumpar fungerar.
- Anslut fastigheten till larmcentral med larmtjänst.

Smart vattenanvändning

Vatten är vårt viktigaste livsmedel men vattnet i kranen är ingen självklarhet. Här är några tips för att använda vatten på ett hållbart sätt hemma:

- Samla regnvatten och använd det till växter, gärna på kvällen när det är svalare.
- När du fyller pool eller spabad, fyll långsamt och helst på natten när vattenförbrukningen i övrigt är lägre. Kontrollera att poolen/spabadet är tät och att reningen fungerar så att du inte behöver fylla den mer än en gång per säsong. Täck över poolen när det inte används för att minska avdunstning.
- Fyll disk- och tvättmaskiner helt innan du kör dem. Diskmaskinen drar 10 liter per disk och tvättmaskinen behöver 50 liter för en tvätt.
- Diska inte under rinnande vatten, använd diskpropp eller balja.
- Duscha istället för att bada.
- Stäng av kranen när du borstar tänderna - du sparar 6 liter vatten per minut.
- Åtgärda droppande kranar och läckande toaletter - de kan tillsammans slösa bort upp till 450 000 liter per år.
- Byt gamla kranar, duschmunstycken och toaletter mot snålspolande när de behöver bytas.

Uppströmsarbete

Uppströmsarbete handlar om att förebygga problem innan de uppstår. Målet är att minska eller stoppa föroreningar vid källan så att de inte kommer in i avloppsreningsverk eller hamnar i åar, sjöar och hav.

Vissa ämnen, som tungmetaller, kemikalier och läkemedel, bryts inte ner i reningsverken. De hamnar då i slammet eller följer med det renade vattnet ut i naturen.

Allt som spolat ner i toalett, diskho eller på gatan påverkar våra vattendrag. Alla kan bidra genom enkla åtgärder:

- Spola bara ner kroppsvätskor och toalettpapper. Allt annat som till exempel snus, bindor, blöjor, hushållspapper, tops, hår och godispapper, ska kastas i papperskorgen. Detta minskar stopp, skräp i naturen och kostnader för reningsverk.
- Var noga med matavfall och fett - kasta matrester och hushållsfett (matolja, fityrolja, stekfett) och torka av stekpannan innan diskning. Detta minskar stopp i avloppet, översvämningar och risken för skadedjur.
- Lämna kemikalier som målarfärger, aceton och konstnärsfärg på återvinningscentralen. Då hamnar de inte i åar eller hav och skadar fiskar och bakterier i avloppsreningsverk.
- Lämna gamla eller överblivna läkemedel på apotek. Detta skyddar naturen och motverkar antibiotikaresistens.
- Välj miljömärkta produkter för dusch, disk, tvätt och städning och undvik att överdosera. Det minskar spridningen av kemikalier i naturen.
- Undvik produkter med bakteriedödande medel (t.ex. triklosan, triklokarban, antibakteriellt silver) för att skydda reningsverkets bakterier och andra mikroorganismer.
- Välj kläder utan PFAS-impregnering (smuts- och vattenavvisande medel) som kan skada miljön.
- Tvätta bilen i en biltvätt. Om du tvättar bilen på gatan eller garageuppfarten kan farliga ämnen hamna direkt i vattendrag.
- När du tömmer pool, spa eller badtunna:
 - Se till att kloret är borttaget och att eventuella algmedel har förbrukats
 - Töm inte ut vattnet i dagvatten- eller spillvattennätet
 - Kontrollera att inga privata dricksvattenbrunnar finns i närheten och att vattnet inte rinner in på grannfastigheter
 - Släpp ut vattnet på egen tomt över gräsytor så att det sjunker ner i marken
 - Släpp ut vattnet lite i taget, inte allt samtidigt, så att det hinner sjunka undan.

Mer information och policys

Fler policydokument finns att se på Miljötekniks hemsida, där hittar du bland annat:

- Tilläggsbestämmelser till Kommunala föreskrifter om användandet av den allmänna VA-anläggningen i Ronneby kommun (KFVA)
- Information om dag- och dräneringsvatten
- LTA Lågtrycksavlopp - Vägledning för fastighetsägare och entreprenörer
- Materialpolicy för VA-ledningar i Ronneby kommun
- Policy för överlåtelse av befintlig föreningsägd enskild VA-anläggning

